

ERDÉLYI MAGYARÁG

Feloldós szerkesztő

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagypiac téren 4. Telefon: 380

Ara 1 lej

IV. évfolyam 55. sz.

1935. FEBRUÁR 24.

Vasárnap

Zsarolás miatt letartóztatták a bucurestii „Credinta” szerkesztőit

Kétszázezer lej követeltek egy vállalatától és amikor az igazgató a szerkesztőségbe vitte a pénzt, detektívek fűlelték le a zsaroló újságírókat

Bucuresti, február 22

Szenzációs társadalmi botrány tartja izgalomban egész Bucuresti városát. Az ilfovi „Centrala Cooperativa de import si export” szállítási cégnél amelynek vezérigazgatója egy Tatos nevű ember, megjelent a Credinta című bucurestii lap Banu nevű szerkesztője és azt mondta, hogy Tatos vezérigazgatónak, hogyha nem ad 200.000 lej hirdetési címén a

Credintának, úgy kampányt indít a lap a cég ellen.

Tatos igazgató elment az ügyészségre, ahol azt ajánlották neki, hogy délután 5 órakor 100.000 lejjel jelenjék meg a Credintánál és adja át az összeget.

Tatos igazgató délután 5 órakor megjelent a Credintánál, ahol Sandu Tudor, a lap főszerkesztője, Lorelian és Banu szerkesztők voltak jelen.

A szállító cég igazgatója kivette zsebéből a pénzt és átadta Sandu Tudor főszerkesztőnek. Abban a pillanatban a függöny mögül előugrott a vizsgálóbíró és letartóztatta a három szerkesztőt. Leirhatatlan pánik támadt erre a szerkesztőségben, ahol azonnal detektívek és rendőrök jelentek meg és minden tiltakozás ellenére bilincsbe verték a szerkesztőket és elszállították a vacarestii fogházba.

Lemondásra kényszerítik a bucurestii ügyvédi kamara dékánját

Az ügyvédi kamara egyes tagjai a numerus valachicus kimondása mellett foglalt állást

Bucuresti, február 22

Az ilfovi ügyvédi kamara azon ügyvédek, akik Vajda Sándor numerus valachicus mellett foglaltak állást, tegnap Jocuji ügyvéd elnöksége alatt értekezletre gyűltek össze. Elsőnek Vasiliu Cluj ügyvéd szólalt fel, aki a numerus valachicus mellett foglalt állást. Majd Morganasu ügyvéd beszélt, aki élesen támadta Petrovici ügyvédet az ilfovi ügyvédi kamara dékánját, aki szerinte azáltal, hogy az újságokban cikkezett a numerus valachicus ellen, méltatlanná vált az

ügyvédi kamarai dékányságra. Azért azt a javaslatot terjesztette a gyűlés elé, hogy

Petrovici dékánt szőlítsák fel a lemondásra és hívják össze a kamara rendkívüli közgyűlését, melyen mondják ki a numerus valachicus érvényességét.

Utolsóként Istrate Micescu ügyvéd szólalt fel, aki a román ügyvédek nyomoráról és a nem román ügyvédek jó módjáról beszélt és követelte a numerus valachicus azonnali bevezetését az ügyvédi kamarákban.

Elmult a mohácsi árvízveszedelem

Nagy aggodalmat keltett két nappal ezelőtt, hogy Mohácsnál nagy jégtorlasz keletkezett a Dunán. A jég tegnap végre elindult és erre az áradás veszélye is elmúlt. Tegnap a Duna vízállása Mohácsnál 514 centiméter volt.

10 ezer influenza megbetegedés Csehszlovákiában

Prága, február 22

Csehszlovákiában is pusztít a náthaláz. A cseh és morva kórházakban 10 ezer náthalázos beteg fekszik.

Pénzhamisítókát tartóztatott le az oradeai rendőrség

Oradea, február 22.

A helybeli rendőrség beszállította az ügyészségre Boltac Eugén, Dobrin György és Anghel Vasile oradeai lakosokat, akiket rajtacsíptek, amint hamis száz lejesek gyártottak. A letartóztatottakat a rendőrség minden beismertek. Dr. Ieremia ügyész hallgatja ki a letartóztatott pénzhamisítókat.

Elítélték egy bihormegyei fehértolvajt

Oradea, február 22.

Elek József Ciocia közszékbeli lakos azzal volt vádolva, hogy 1934 október 10-én Pál Joan gazdálkodó istállójából elköltötte annak tehenét és hamis marhacédulával eladta Reichman Sándor mézárósnak. A bíróság 8 napi fogházzal sújtotta a tolvajt. Eleket, aki nem felelkezett meg az ítélet, amely így jogerőre emelkedett.

Ezer embert vettek őrizetbe Párisban akik tüntetni akartak Schuschnigg ellen

Páris, február 22.

Schuschnigg osztrák kancellár és Berger Waldeneck osztrák külügyminiszter tegnap este megérkeztek a francia fővárosba. Tekintettel arra, hogy a baloldali tömegek tüntetést készítettek elő az osztrák államférfiak ellen, a kancellár és a külügyminiszter Páris egyik külvárosi pályaudvarán szálltak ki a vonatból. A rendőrség mintegy ezer embert vett őrizetbe, akik a pályaudvar környékéről nem akartak elmozdulni. Az őrizettbevetettek legnagyobb részét később szabadon bocsátották, de egy részüket igazoltatták.

A francia sajtó nagyon csodálkozik azon, hogy az osztrák kancellár és külügyminiszter vonatot a Bastille téri pályaudvarra irányították, amikor a keleti pályaudvar környéke is a lehető legjobban volt megerősítve. Az Echo de Parisban Pertinax arról ír, hogy a francia kormánynak óvatossággal kell kezelni Schuschnigg ajánlatait. Az Oeuvre szerint Auszria azt kívánja, hogy a nagyhatalmak mint egyetemes féllel tárgyaljanak vele és azt követeli, hogy szomszédai biztosítsák politikai szabadságát. Auszria tehát a kétoldali szerződések híve.

A 300 nyereményes tombola 1. száma

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
részt vehet a 300 nyere-
ményes tombolán

1935 február 24 - március 26

A NAP

Hazug könnyek

Olaszország és Abesszinia közt egyre tart a feszültség és napok, órák esetleg percek kérdése csupán, hogy Keletafrikában eldördüljenek az első fegyverek és nyomában meginduljon a vérfolyam. A hangulat robbanásig fűtött. Olaszországból zsufolt vonatok robognak Dél felé, viszik magukkal a lemezárásra szánt emberek tizezreit és ezek az emberek mennek ostotán előre, ajkukon a fascista indulóval, alkümben az égő vágygal, hogy végre-valahára szembenállhassanak a gyűlölt ellenséggel.

Az első katonaszállítmány már be is hajózott Nápolyba. Előzőleg elvonult az Afrikába induló katonaság Umberto trónörökös előtt, aki meglegegedve szemlélte a délceg ifjakat.

A legutóbbi behajózások alkalmával egymásután játszódtak le a megható jelenetek. Hűséges hitves bucsuzott a hadbainduló férjtől, testvér a testvértől, anya a láttól. Könnyek sós tengere duzzasztotta a keserűvé a választ, hogy ezekből a könnyekből rövid időn belül vér fakadjon a szomárijai fronton. És a bucsuzás közepette az egyik parasztasszony odaállt a trónörökös elé, akit arra kért, hogy ő is elbucsúzzon egyetlen, hadbainduló fiától.

Megkapta az engedélyt. Az esetlen, tanulatlan parasztasszony odasomfordált a katonák tömegébe, kikereste egyetlen kinoskal, fájda'ommal világrahozot magzatát, aki számára a napsugarat, a mindennapi kenyeret jelentette eddig és sirva, zokogva borult a nyakába, könnyekkel áztatta fia munderját. Aki látta a jelenetet, de aki csak hallott is róla, nem állta meg könnyezés nélkül, hiszen a Ma nemzedékének még élénk emlékezetében él ennek a jelenetnek sokszoros hasonmása, amely ajig husz éve játszódtott Európának csaknem minden országában.

Azután félrevonták az öregasszonyt és vigasztalni próbálták. A fascista eszme zászlóhordozói megmagyarázták neki, hogy fia a hazáért megy meghalni, ami szent kötelessége minden jó fascista polgárnak és katonának. Az öreg, tanulatlan parasztasszony egy ideig hüppögve hallgatta a vigasztaló szavakat, majd megszólalt:

— Nem azért sírok, mert elmegy egyetlen fiam... Hanem azért, mert csak egy van, akit elküldhettek.

A komor, feketeinges fascistáknak könny szökött a szemébe. Ő, nem a meghatottság miatt, nem azért, mert az anya fájalmát áttéreztek. Ők is. A feketeinges fascisták könnyei az öröm meggyílvánulása volt afölött, hogy Olaszország büszke lehet asszonyaira és fiaira. A világ pedig sirhat, de sirnia is kell amiatt, hogy husz évvel a nagy vértenger után ismét a vértengerért lelkesednek anyák és fiuk, akik nem tudják megérteni, hogy a hazáért sokkal magasabban élni, mint meghalni.

Az öregasszony sirt, a fascisták is sirtak. De sirtak, sulyos könnyeket onthat a világon minden ember, aki hallott erről a történetről. Az öregasszony és a fascisták könnyei az öröm meggyílvánulása volt afölött, hogy Olaszország büszke lehet asszonyaira és fiaira. A világ pedig sirhat, de sirnia is kell amiatt, hogy husz évvel a nagy vértenger után ismét a vértengerért lelkesednek anyák és fiuk, akik nem tudják megérteni, hogy a hazáért sokkal magasabban élni, mint meghalni.

2. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"
1935. FEBRUÁR 24.

Magyar motivumu ékszereket vásárolt Budapesten a walesi herceg

Az angol trónörökös szombaton reggel repülőgépen tért vissza Londonba

Budapest, február 22.

A walesi herceg, aki mint ismeretes inognitóban Budapestre érkezett, csütörtökön délután fél három órakor autókörutára indult Budapesten. Utközben kiszállt az egyik ékszerüzlet ajtója, amely magyar ékszereiről és értéktárgyairól nevezetes. Be ment az üzletbe, ahol csak az elárusító kisasszony volt jelen. A walesi herceg az elárusító leánnyal több mint egy óra hosszat beszélgetett és elmagyaráztatta magának az egyes magyar ékszerek és műtárgyak jelentőségét. A walesi herceg és a leány németül beszéltek. Végül is a herceg három magyar diszkardot, magyar karkötőt és egyéb

magyaros motivumu ékszereket vásárolt és igen jelentős pénzt hagyott az ékszerüzlet kasszájában. Jellemző, hogy a herceg úgy fogadott el minden áron, ahogy az elárusító kisasszony mondotta.

A londoni lapok első helyen foglalkoznak a walesi herceg budapesti látogatásával és megállapítják, hogy Budapest a világ egyik legszebb városa.

A walesi herceg egyébként ma este már elutazik a magyar fővárosból, ahonnan a Semmeringre megy. Itt nagy bálát rendeznek tiszteletére. A herceg holnap repülőgépen tért vissza Londonba.

Sulyos zavargások egy algiri városban

A rendőrség kénytelen volt meghátrálni a tüntetőkkel szemben

Páris, február 22.

Az algiri Vencenat városkában sulyos természeti zavargások játszódtak le a rendőrség és bennszülött arabok között. A zavargásokra az adott okot, hogy a rendőrség őrizetbe vett egy arabot. A tüntetők a rendőrség elé vonultak, ahol betörték az ab-

lakokat, majd ostromra indultak a rendőrség ellen.

Sikertült is behatolniuk az épületbe, ahol a szolgálatos tiszt, szorult helyzetében, szabadon engedték a foglyot. A városban egyelőre helyreállott a rend.

Kedves vendég

Ellopta a menyasszony hozományát az eljegyz sre meghívott vendég

Ploesti, február 22.

Pleasa községben Loboc Dumitru gazdálkodó leányáak eljegyzését ünnepelte. Az eljegyzéshez nagyon sok vendég hívt meg. A leánynak hozományát 60.000 lejt az ágy alatt titokban egy agyagedényben rejtették el. Az egyik vendég, észrevette az

edényt az ágy alatt és viccet akart csinálni. Titokban kicsente az edényt és meglepetve látta, hogy az edény tele van pénzzel. Erre az edényt pénzesztől együtt ellopta. Loboc Dumitru feljelentést tett a csendőrségen, amely az összes vendégeket felhívatta az őrsre, hogy kivegye a tettesből a vallomást.

Felmentették a salardi jegyzőt, aki adóhátralék fejében leszedette a háztető cserepeit

A károsult nem kívánta a vádlott megbüntetését, mire maga az ügyész kérte a jegyző felmentését

Oradea, február 22.

A helybeli törvényszék IV-ik szekciójának Kovács-Grecu tanácsa ma tárgyalta Marosi Béla salardi jegyző perét, aki 1935. január elején végrehatást vezetett Dula István salardi gazdálkodó ellen. Mivel a befoglalt dolgok nem értek annyit, amennyi miatt a gazdálkodó ellen foglalatást vezettek, azért mint annakidején megírtuk, Marosi jegyző leszedette a gazda házáról a cserepeket és azokat vitte el adó fejében.

A mai tárgyaláson Marosi beismerte tettét és azzal védekezett, hogy a gazda nem csak, hogy nem fizette meg adóját, hanem vele, mint a végrehajtást vezetővel tartott bánt.

A tanuként kihallgatott Dula István károsult, a bíró kérdésére kijelentette, hogy nem kívánja a jegyző megbüntetését. Erre az ügyész maga kérte a vádlott felmentését. A bíróság jogerősen felmentette Marosi Istvánt a hivatalos hatalommal való visszaélés vádjától.

Időjárás

Élénk déli, délnyugati szél. Nyugat felől újabb felhősödés. Emelkedő hőmérséklet. Nyugaton már eső is lehetséges.

A POTYAUTAS

39

— Nos, Oakly, azt mondta, hogy nem ment többé vissza mr. Lyons kabinjába. De mégis maga volt az, aki a gyilkosságot fel fedezte?

— Igenis, Sir! Ugy értettem, hogy nem mentem vissza azonnal. De közvetlenül a lunch előtt már okvetlenül szükségünk lett volna a poharakra.

— Tetszik tudni Sir — szölt közbe mr. Burk éppen olyan bizalmas hangon, mint az imént — már éppen elég sokáig vártunk.

— A kapitány ur becslése szerint husz perccel 12 után fődőzték fel a gyilkosságot. Megfélel ez a maguk számításának is?

— Azt hiszem — felelt mr. Burk — hogy a kapitány ur kissé téved. Az ebéd 6 óráig pontosan huszonöt perccel múlt 12, amikor utoljára beküldtem Oaklyt mr. Lyons kabinjába.

— Ezzel tehát rendben voltunk — bólintott Hand. — Most még csak azt szeretném tudni, látták-e a cocktail party résztvevőit attól fogva, hogy Oakly utoljára látta mr. Lyons, egészen a gyilkosság fölfedezéséig?

— Mindkettőnk helyett válaszolhatok — felelt mr. Burk. — Nem láttuk egyiküket sem. A kapitány ur ugyanis kikérdezte az összes stewardokat, hogy a szobán forgó urak és hölgyek közül láttunk-e valakit abban az időben. De egyikünk sem látott senkit. Bátor vagyok megjegyezni, hogy ebben nincs semmi rendkívüli. Ebben az időben, 12 és fél óra közt, az utasok többnyire a kabinjukban vannak és készülnek a lunchra. Hand néhány pillanatig elgondolkozva állt. Aztán mr. Burkra nézett.

— Köszönöm szépen — bólintott — egyelőre csak ennyit akartam tudni. Nagy segítségemre voltak pontos válaszaikkal. Jó éjszakát!

Sietve mentek el mind a ketten. Hand ismét leült és cigarettára gyújtott.

— Istenemre sok minden történhetett Lyons kabinjában, mielőtt valaki meggyilkolta! — mondtam.

— Igen. És, úgy látszik, a gróf sokkal jobban ismerte Lyons, mint ahogy el akarta hiteitni velünk. Különben nem ment volna be Lyons akarata ellenére a kabinjába! — Ugy van! És az a nő, aki ott rejtegett az ajtó mögött.

— Annyi bizonyosnak látszik, hogy valaki rejtőzött a mosdófülkében, amikor a steward belépett. Ennek a szemtanúnak a vallomása mindent tisztázhatna. Tegyük föl, hogy a gróf gyilkolta meg Lyons, mielőtt Mrs. Carter vagy más valaki a mosdófülkében rejtőzött és mindent látott? Mi a véleményed az egész dologról fiam?

— Nagyon nehéz itt véleményt alkotni.

— Igazad van. Mindenekelőtt meg kellene találnunk a szemtanút. Ha landó vagyok azt hiszi, hogy ez, nem Mrs. Carter volt. A cocktail poharak ujleszomata talán megadják a kívánt fölvilágosítást. Eddig még csak hat vendégről tudunk. Lyons a hetedik. És mégis: nyolc pohárból ittak. Az is lehet, bár nem tartom valószínűnek, hogy valamelyik vendég két pohárból is ivott. A te fényképeid majd ezt is elárulják. És megtudtuk azt is, hogy Joe Mahoney hazudott vagy legalább is nem mondott meg mindent őszintén.

— Igen, egy szóval sem említette miss Gordont. Pedig tudnia kellett, hogy ő is ott volt a cocktailpartyn.

— Ugy van! Most pedig kérlek, Clark kolytásd a munkádat. Szeretném, ha mielőbb befejeznéd.

Visszamentünk a másik fülkébe, melyben még mindig az előhíváshoz szükséges poros villanykörte égett. Hand moizulatlannul ült és gondolkodott. Sietve fogtam hozzá a munkámhoz és egyfolytában dolgoztam míg egészen elkészültem.

(F. O. V. K. V.)

Kommunista tüntetések Hollandiában

A lakosság erélyes rendszabályokat követel a hatóságoktól

Rotterdam, február 22.

Tegnap dében, amikor Rotterdam főterén a legnagyobb volt a forgalom, ismeretlen emberek jelentek meg és több petárdát dobtak el az uccán. Az első robbanásra a néptömeg ijedten szajdált szét, úgy hogy csak egy ember sebesült meg. Több ház azonban megrongálódott. A rendőrségnek kiirtására.

később sikerült a rendet helyreállítani és merénylőt elfogni. Megállapították, hogy kommunisták merénylőtérő van szó. Eddig Hollandiában türték a kommunizmust, de most a lakosság erélyesen követeli, hogy a holland kormány járjon el a kommunizmus

Elcsapta ügyvédjét és

Magyar ügyvédet fogadott Hauptmann

Legfeljebb októberben kerülhet sor a kivégzésre

Flemington, február 22.

Azoknak, akik alig várták Hauptmann kivégzését, nagy csalódásban volt részük, amikor napvilágot látott a hír, hogy Hauptmann nem fogják most kivégezni, hanem legfeljebb októberben. Ugyanis Hauptmann felebbezést adott be. Még abban az esetben is, ha a felebbezést elutasítják, Hauptmannnak ideje marad, hogy az ugynevezett bünbocsá ő bírósá-hoz forduljon. Ez a bíróság az egész világon csak Amerikában van és az a célja, hogy a már minden bírósági fórumnál elutasított felebbezést kérsre vizsgálata alá vegye és ha lehet kegyelmet gyakoroljon. Különben Hauptmannnak összeit-

közése támadt első ügyvédjével, akitől hirtelen megvonta a megbízatást és egy Fischer nevű magyarországi születésű ügyvédet bízott meg, hogy védelmét ellássa. Ugyanis Hauptmannnak az volt a véleménye, hogy első ügyvédje egy amerikai Reilley nevelő ügyvéd, direkt ellene dolgozott. Ezt abból gyanítja, hogy az ügyvéd érthetetlen módon mindig hallogatta a felebbezés benyújtását és ezzel azt akarta elérni, hogy a felebbezés terminusát elkéssék. Hauptmann második ügyvédje után az amerikai ügyvédszövetség sémél feljelenést is tett első ügyvédje ellen. Ezentul Fischer lesz Hauptmann fő ügyvédje.

Denaturált szesszel mérgezte meg magát, vasuti jegyre irta bucsulevelét az életunt cukrász

Ploesti, február 22.

Megrendítő öngyilkosság tartja az alomban Pucheni Ploesti melletti községet. Tastrate Narin gazdálkodó a Salata erdőbe ment fát vágni. Késő este volt már, amikor szekerekkel visszafelé jött. Egyszer csak a szekér valami emelkedésen megakadt. Azt hitte, hogy egy göröngy, odament és félre akarta rugni. Láha azonban valami puhába botlott bele. Irtozva látta, hogy egy fiatal embernek a hulája. Azonnal feljarmázta a

falut és a esendőroket, akik kiszállva a helyszínre megállapították, hogy a halott Duta Dumitru Cosmineje községbeli lakos, foglalkozása cukrász. Az öngyilkos mellett egy üveget találtak, amelyben denaturált-szesz volt. Ugy látszik a cukrász ezzel lett öngyilkos. Zsebében egy vasuti jegyet is találtak, amelyre ez volt írva:

— "Meghalok, mert senki sem szeret". A nyomozás megindult a jelzőzatos hatá-terü öngyilkosság okainak feiderítésére.

Öt évről két és fél évre szállították le Portörő Gábor oradeai kommunista büntetését

Cluj, február 22.

A múlt év februárjában történt, hogy az oradeai rendőrség tömeges kommunista letartóztatásokat eszközölt. A letartóztatottak ellen az volt a vád, hogy izgató tárgalmu röpecdulákat osztogattak. A szervezkedés egyik vezére Portörő Gábor oradeai cipész azonban eltűnt.

Az elfogott kommunisták felett a múlt év nyarán ítélkezett a hadbíróság, amikor is Portörő Gábort távollétében öt évi börtönre ítéltek.

Az oradeai rendőrség azóta is folytatta nyomozást, amelyet siker is koronázott,

mert — mint megirtuk — pár hónappal ezelőtt Oradeán sikerült is Portörő elfogni.

Az elfogott kommunistát átadták a cluji hadbíróságnak, ahol Portörő perének újrafelvételét kérte. Ez meg is történt és a hadbíróság tegnap tárgyalta az ügyet. Rövid tárgyalás után a hadbíróság

2 és fél évi börtönre szállította le Portörő büntetését, azonkívül 5000 lej pénzbüntetésre és 10 évi jogvesztésre ítélték.

Az elítéltet azonnal átkisérték a katonai börtönbe, hogy megkezdje büntetése ki-tesét.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. FEBRUAR 22.

Hat hónappal meghosszabbítják az ostromállapotot és cenzurát

Bucuresti, február 22.

A kormány törvényjavaslatot készít elő, hogy az ostromállapotot további hat hónappal meghosszabbítsák. Ugyanis az ostromállapot, amelyet eddig törvényrendeletekkel tartottak fenn, március 15-én lejár. Tekin-

tettel azonban arra, hogy március 15-ig a parlament még együtt maradjon, a kormány törvénnyel akarja újabb hat hónappal meghosszabbítani az ostromállapotot. Természetesen ezzel együtt a cenzurát is meghosszabbítják.

Megkapják nyugdijaikat a nyelv- vizsgán elbukott kisebbségi tanárok

Anghelescu közoktatásügyi miniszter személyesen interveniált a pénzügyminisztériumban

Bucuresti, február 22.

Ismeretes, hogy a kormány a kisebbségi tanárok nyelvvizsgáján elbukott tanárokat egyszerűen elbocsátotta állásukból. — Anghelescu közoktatásügyi miniszter, aki áttanulmányozta az ügyet bejárt, hogy ez helytelen volt és ezért interveniált a pénzügyminisztériumnál, hogy az elbocsátott ta-

nárokat tekintsék nyugdíjasoknak és nyugdijaikat szolgálati évükhöz viszonyítva azonnal kezdjék folyósítani. A kisebbségi tanárok körében ez a hír nagy megnyugvást keltett, mert a legtöbb elbocsátott tanár úgy is már nagyon közel volt a nyugdíjazáshoz és így nem kell öreg korukra ismét felvenni a harcot az élettel.

„Önvédelemből öltem“

-- mondja Pastia, a szeretőgyilkos bucurestli bíró

Bucuresti, február 22.

Különös eset Pastia volt táblabíró gyilkossága, akinek tetteről már beszámoltunk olvasóinknak. Ez a gyilkos egyik nap mindent bevall, de csak azért, hogy másnap visszavonjon. Legutóbbi számunkban arról számoltunk be, hogy Pastia mindent visszavont és azt mondja, hogy veréssel kényszerítették ki belőle a vallomásokat.

Most Pastia újból megjelent a vizsgálóbíró előtt, akinek kijelentette, hogy ő gyilkolta meg szeretőjét, de önvédelemből, mert az asszony megfenyegette, hogy mérget kever az ételbe. Pastia bírót egyébként a Vacaresi fogházban nagy felügyelet alatt tartják, mert attól félnek, hogy kétségbeesésében öngyilkosságra határozza el magát.

Harmincezer halottja van a ceyloni maláriajárványnak

Az életbenmaradottakat az éhenhalás veszélye fenyegeti

Colombó, február 22.

A tél kezdetén Ceylon szigetét való sággal megtizedelte a malária járvány. Hiteles jelentések szerint a malária járvány, az őszi és téli folyamán nem kevesebb, mint 30 ezer embert pusztított el. Elpusztult ezen kívül a termésnek legalább is a fele. Most érkezett jelentés szerint február elején a malária járvány ismét kitört, úgy hogy egy hét alatt 2.162 ember lelte halálát a járványban. Nagyobb baj azonban az, hogy a sziget lakosságát valóságos éhenhalás fenyegeti. Ma-

vel a termés jayarésze elpusztult, az embereknek és állatoknak nincs mit enniük. A lakosok minden ételmüket elfogyasztották és már tejelő állataikat vágják le, hogy elhűgüket csillapítsák. Kurunegale kerületben gyermekmalária pusztít. Eddig 1600 gyermek lelte halálát.

Eddig még a kormány semmiféle intézkedést nem tudott produkálni. Ennek okát részben azzal magyarázzák, hogy maguk a kormány tagjai is nagyszámú súlyos betegek.

Vizbeugrott a menyasszony, amikor az esküvőjére vitték

Belgrád, február 22.

Különös szerelmi dráma játszódott el Belgrádban. Egy fiatal urilányt arra kényszerítette szülei, hogy máshoz menjen férjhez, mint akit szeret. A leány végső kétségbeesésében elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Elérkezett az esküvő napja. A menyasszony mirtuszkosztort tett a fejére és

nászmenet egy tó fölött ment át. Abban a pillanatban, amikor a leány kocsija a hidon ment keresztül, a fiatal leány felemelkedett és mielőtt bárki is megakadályozhatta volna tettében, belevetette magát a mély vízbe. Mindenki segítségére sietett, de már késő volt. Csak a holttestét puzták ki a vízből. A különös öngyilkosság mély megdöbbenést váltott ki.

A „kijárók“ nem lehetnek tagjai az Ügyvédi Kamarának

Constanta, február 22.

A constantai ügyvédi kamarában eddig különös szokás volt érvényben. Ugyanis eddig az ügyvédi kamara tagjai nemcsak az ügyvédek voltak, hanem a kijárók és a kérvényírók is. A constantai kamara ügyvédtagjai most gyűlést tartottak, amelyen követték, hogy ezeket a nem ügyvéd kijárókat és kérvényírókat töröljék az ügyvédi kamara tagjai sorából, egyben értesítsék az ügyészséget és bíróságokat, hogy ilyen embereknek többet ne adjanak fejtámasztást.

Orvosi tanácsok a rádióban

Róma, február 22.

Marconi világhírű feltaláló e nökletével egy rádió egyesület alakult, amelynek az a célja, hogy rádióon keresztül adjon orvosi tanácsokat. Ennek a rádió-orvosi segélyszolgálatnak első feladata lesz, hogy úgy az olasz, mint az idegen hajók orvosainak tanácsot adjon egy esetleg komplikált betegségnél.

Politizálás késsel

Ploesti, február 22.

Ieremia David és Zaharia Aroiu gazdálkodók tegnap este a kocsmából tértek haza utközben részeg fővel politizálni kezdtek, amelynek a vége az lett, hogy hajlaptak. Nemsokára a kések is előkerültek és a harc folyamán Zaharia Aroiu nem tudva szóját meggyőzni saját politikájának ellenfelét, többször hasbaszurta. A sebesült reménytelen állapotban szállították be a kórházba, míg a késelő politikus gazdát falutársai elfogták és átadták a csendőrségnek.

A nagyállomástól pár percnvi írásra. str. Sf. Gabriel folytatásában. vízvezeték, csatornázás, villanvízítés mentén házépítésre kiváló telkek eladóak

Ertekezni naponta d. n. 2-4 óra között

Salamon Jánosnál

Oradea, str. Franceză 12.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 13: Vizálás Gramofon 13.45: Előadások hírei, tőzsde, könnyű gramofonlemez 14.40: Gramofon 18: Rádiózenekar 19.15: Katonazene 20.20: Új lemezek 21.05: Zenekari hangverseny 23.25: Étermi zene.
Budapest: 7.45: Torna, utána: hang-
mezek 10.45: Hírek 11: Felolvasás 11.40:
Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízelvezet-
gátat 13: Déli harangszó az egyetem temp-
lomból, időjárásjelentés 13.05: G. Kiss Zoltán zongorázik, Kéthelyiné Wakots Margit énekel 13.30: Hírek 14.20: Időjelzés 4.00:
Horváth Rezső és cigányzenekara 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, érfolyam-
hírek 17.40: A Rádió éjeli meseórája 17.45:
Időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Gut-
tenberg György jazz-zenekara. 18.50: Ut-
úzen a rádió 19.20: Szalonzene 20.30: Ond-
vai szélben. Kcmáromi János elbeszélése a
rádió elbeszélés, antológia sorozatban — 21:
Operettelőadás a stúdióban. A cornelli le-
rangok 23.10: Hírek, időjárásjelentés 23.30:
Charli Gaudrot jazz-zenekarának műsora
24.10: Veres Lajos és cigányzenekara 1.00:
Hírek.

3

„ERDELYI MAGYARSÁG“

1935. FEBRUÁR 24.

Ma kezdődik a tavaszi nagy tombola!

Tombolaakcióink hihetetlen népszerűségnek örvendenek és egyre impozánsabb méreteket öltenek. Mikor megindultunk, 5 nyereményt adtunk és legutóbb már 250-re emeltük a nyeremények számát.

Ez a hihetetlennek látszó emelkedés is kicsinek bizonyul, ezért most 300 nyereményes tombolát rendezünk. Ujabb 50 nyereménnyel több jut olvasóinknak, úgy, hogy ezuttal már

300 olvasónkat érhet az a szerencse, hogy nyerni fog tavaszi tombolánknál!

Olyan nagyarányú kedvezmény ez, amintőre számítani sem lehetett és amintő csak az „Erdélyi Magyarság” nyújthat a közönségének.

A hatalmas tavaszi tombola **ma, szombaton megjelenő számunkkal kezdődik.**

Vegye mindenki az újságot, gyűjtse a napi szelvényeket, amelyek első napon az 1. számmal kezdődnek és mindennap az újság 2. oldalának felső sarkában jelennek meg, 30 napon át kivágandók és összegyűjtendők.

A tavaszi 300 nyereményes tombola alkalmával következő nyeremények jutnak kiosztásra:

20 női tavaszi kabát
10 férfi öltöny
10 férfi trencskó (felöltő)
10 fű ruha
15 pár férfi cipő
15 pár női cipő
10 női ruhaanyag

1 varrógép
10-szer 12 mtr. vászon
4-szer 6 személyes abrosz
szővénnyel
20 arany főtől
20 svájci zsebóra
5 ször 6 személyes kávé
szervíz

Továbbá üvegekészletek, harisnyák, zsebkendők, nyakkendők, sálak, élelmi és háztartási cikkek, regények, összesen 300 nyeremény.

Mindenki, aki mátol naponta gyűjti a szelvényt, részt vesz a nagy tombolában, melynek jegyei külön **apróhirdetési kedvezményre** is jogosítanak.

Két amerikai leány halálugrása a repülőgépről

Az amerikai nápolyi főkonzul leányainak megdöbbentő szerelmi tragédiája

London, február 22.

Megdöbbentő kettős öngyilkosság történt tegnap délnél az Essexi Urminster tartomány fölött, ahol

két fiatal amerikai leány többszáz méteres magasságból kiugrott Franciaország felé tartó repülőgépből és halálra zuzták magukat a sziklás partvidéken.

A vizsgálat megállapította, hogy az áldozatok testvérek: Cont Dubois, nápolyi amerikai főkonzul 23 éves Elisabéth és 20 éves Janny nevű leányai. A szerencsétlen testvérpár Londonban szállt fel a repülőgépre. Londonban az ismerősök előtt mindenkinek feltűnt a lányok bushomorsága, aminek oka az volt, hogy

a leányok a napokban vesztették el egyszerre vőlegényeiket még pedig igen tragikus módon.

A leányok jegyben jártak két angol repülő-tisztel, akiket néhány nappal ezelőtt Singaporeba küldtek

azaz a repülőgéppel, amely Newssina mellett lezuhant és — mint ismeretes — kilenc utasával együtt elpusztult.

A leányokat szállító repülőgép már körülbelül 5000 lábnyi magasságban járt, amikor a pilóta úgy érezte, hogy a gép hátsó része megbillen. Hátranézett és megdöbbenve látta, hogy

az utasfülke üres, a leányok eltűntek belőle.

A pilóta azonnal leszállt gépével, de csak órák múlva bukkant a leányok borzalmasan összeroncsolt holttestére.

Igen érdekes, hogy ugyanez a repülőgép volt az, amelyről két héttel ezelőtt a Páris és London közötti utszakaszon a 22 ezer fontot érő aranyszállítmány kiesett.

Olasz és szerb gőzös karambolja a nyílt tengeren

Belgrád, február 22.

A Triest és Velence között közlekedő „Lido” nevű olasz személyszállító gőzös tegnap délután a dalmát partok közelében összeütközött a Villa nevű 5500 tonnás szerb teherhajóval. A Villa hatalmas léket kapott és percek alatt süllyedni kezdett.

A Lido személyzete azonnal a süllyedő hajó segítségére sietett, de a Lidon levő mentőcsónakok elegendőnek bizonyultak. A mentési munkálatokat nagyon megnehezítette az a körülmény, hogy a tenger igen viharos volt és

maga a mentőszemélyzet is gyakran veszélyben forgott. Végül is a Villa személyzetét nagyrészt sikerült megmenteni, de négy matróz a habok közt lelt halálát.

A megindított vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófát a sűrű köd okozta. A kár nagyságát még nem lehetett megállapítani.

Tervezési hibák okozták a Macon katasztrófáját

Newyork, február 22.

A „Macon” óriás léghajó pusztulásának okait kutató bizottság megállapította, hogy a katasztrófát a tervezési hibák okozta.

Örízetbe vették a bulgáriai szocialisták vezérét

Szófia, február 22.

A bolgár rendőrség örízetbe vette Poshov Kreszta marxista vezért, aki az 634. szel felosztott szocialista párt látható feje volt.

Étvágytalanságnál, gyomorfájdalmak, gasztrikus láznál, bélrekedésnél emésztési renyhességnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizsáknál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbe hozza a gyomor és a belek működését a megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvosok domány számos úttörője megállapította, hogy a **Ferenc József** víz abszolút megbízható hashajtó, s ezért az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél állandóan alkalmazható.

Fontos figyelmeztetés a bihormegyei adózókhoz

Oradea, február 22.

Mint ismeretes, a pénzügyminisztérium elrendelte az adóbehajtás szigorítását. Az oradeai 4-es számú adóhivatal erre való hivatkozással felhívja mindazokat az adófizetőket, akik Oradeán laknak, de a központi járás valamelyik községben, főleg pedig Episcopian, Osorhein, Seleson, Bihoron, — Sanandrein, Tarinoo, Nojoridon, Lesen valamelyes adóval tartoznak, akár föld, akár ház után, hogy ezen tartozásaikat március 10-ig okvetlenül fizessék be nevezett községek jegyzőségeinél, mert ellenkező esetben az állami jövedelmek behajtásáról szóló törvény értelmében

az ingatlanokat bíróság útján azonnal árverés alá bocsátják.

Az adóhivatal figyelmezteti az érdekelteket, hogy a bíróság az árveréseket egyszerű átirat alapján fogatosítja, ami igen nagy költségekkel jár. Ha csak egy nappal március 10. után fizeti be valaki adóját, úgy

az összes költségeket meg kell fizetnie, amely a legkisebb adótartozás után is 1450 lej, mert meg kell téríteni a hivatalos lapban való meghirdetését is, ami 840 lej tesz ki.

Az adóhivatal éppen ezért ismételt figyelmezteti az adózókat, hogy hátralékaikat saját érdekükben egyenlítsék ki.

„Magus” egerirtószert 120 egér

kispusztítására — — — — — 10 Lei

„Binicid” patkányirtószert — — — — — 32 Lei

„Pustol” svábbogárirtószert — — — — — 15 Lei

Meg nem felelő esetek tisztezes pénzt adunk vissza.

Vizonteladóknek megfelelő rabatt!

Vaskereskedés, Oradea, Pista Mihai Vitezzul 2.

Stern József

10. oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”
1935. FEBRUAR 22

Jön a kenyérbélyeg!

A kormány nem tett le szándékáról
hogy a kenyérbélyeget bevezesse

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumban tegnap újabb megbeszélést folytattak az új agrárbélyegek (kenyérbélyegek) bevezetése felől. Ebbe az érkezőkbe már a pékek képviselőit is bevonták, amiből arra következtetnek, hogy a kormány még sem mond le a kenyérbélyeg bevezetéséről, melyből igen jelentékeny bevételre számítanak.

A pékek erősen állástfoglaltak a terv ellen és indítványozták, hogy a malomban forgalmi adó alakjában hajtsa be a kincstár azt az összeget, melyre a kenyérbélyegek eladásából számít. A kenyérbélyegrendszer — mondják a pékek — nem vált be már a múltban sem és a pékiparra óriási terhet róna.

Megkezdődött az oradeai póstások fegyelmi tárgyalása

A helybéli postán megkezdődött a nyelvizsgán elbukott postatisztek ügyében a fegyelmi tárgyalás. A fegyelmi bizottság elnöke Athanasiu Alexandru törvényszéki főelnök, tagjai pedig Szabo aligazgató és Jova postatiszt.

A fegyelmi bizottság eddig két tisztvi-

selő nyugdíjazását rendelte el, akik maguk kérték nyugdíjazásukat.

A bizottság naponta egy tisztviselő ügyével foglalkozik. Néhány nap múlva kerül sor azokra a tisztviselőkre, akiket hivatalból állítottak a fegyelmi bizottság elé.

Nyolchónapra ítelt a tábla egy vasuti jegyhamisítót

Érdekes okirathamisítási bűnpert tárgyalta tegnap délelőtt a tábla. A vádlottak padján Szöts Béla cluji illetőségű fiatalember állt, aki közismert és nyelvtantartott kommunista. Szöts 1932-ben Satmaron ellopott egy vasutas igazolványát és azt meghamisítva, maga utazott a vonaton, természetesen 75 százalékos kedvezménnyel. Szöts ebben az időben párttitkár volt és így a gyakori utazásokon nagyon jól felhasználta a kedvezményt.

Elfogták és a törvényszék okirathamisítás címén 2 havi fogházra és 500 lej pénzbüntetésre ítélte. A tábla súlyosbíto körülménynek vette hogy Szöts kommunista célokra használta fel az igazolványt és ezért nyolc hónapra emelte fel büntetését.

A súlyos ítélethez az is hozzájárult, hogy Szöts már büntetett előéletű mert kommunista agitáció miatt a cluji hadbírószék egy alkalommal 6 és egy más alkalommal pedig két és fél évi fogházra ítélte.

A tábla tegnap délelőtt tárgyalta Szepsi Károly Aghires községi (Satmar megye) bíró felségssértési tünperét. Szepsi ellen az volt a vád, hogy hivatali szobájában egy csendőrt jelenlétében letépett a falról egy naptárt, melyen az Uralkodó arcképe is rajta volt. A satumarei törvényszék első fokon

egy havi fogházra ítélte, de ügyészi felelőzés folytán a tábla előkeült az ügy, ahol a törvényszéki ítéletet tul szigorúnak találták és Szepsi büntetését 500 leire szállították le.

Akadályok az Ipartestület vasárnapi közgyűlése előtt

Péntekig még nem adták ki a gyűlési engedélyt

Mióta Moson polgármester azt a kijelentést tette, hogy az interimárbizottságot tudta és akarata ellenére nevezték ki, a közgyűlés megtartását szükségesnek látja, az interimárbizottság tagjai nem érzik ogy biztonságos helyüket és nem bíznak abban, hogy uralmuk hosszú életű lesz. A polgármester azzal utazott el Bucurestibe, hogy a minisztériumban eljár a gyűlés engedélyezésének ügyében és már közölte is Fildan szűzfőnökkel, aki telefonon beszélt vele, hogy okvetlenül interveniálni fog. Péntek délig az intervenció eredménye még nem mutatkozott és a miniszteri utasítás nem érkezett meg, de remélik, hogy estére megjön a rendelkezés és a hadosztályparancsnok kiadja az engedélyt.

Egyébként csütörtök este megtartotta első ülését az interimárbizottság. Az ülés folyamán az a felfogás alakult ki, hogy mivel az interimárbizottságot csak a közgyűlésig nevezték ki, nem támasztanak apa-

dályt a gyűlés megtartása elé, illetve tudomásul veszik, ha a divízió megadja az engedélyt. Ezután delegálták a kisiparosok bucurestii országos kongresszusára Simionescu Mártont. Ezen a bucurestii gyűlésen az új iparkamarai és Betegsegélyző törvényt tárgyalják le.

A szindikátusok már benyújtották jelölésüket. A román iparosok pénteken este tartják meg ülésüket és azon döntenek állásfoglalásuk ügyében. Az iparosok köznyelata szerint Monus Sándort választották meg elnöknek.

A legiobb barát a könyv!

Irathozzon be a Friss Ujság
kölsönkönyvtárába

Veszedeles besuranó tolvajt fogott el a satu- marei rendörség

Satu-Mare, február 22.

A satu-marei rendörség letartóztatta Károlyi Ferenc nisipenii napszámost, aki kihallgatásakor nem kevesebb, mint tíz betörést ismert be. A szorgalmas tolvaj kihallgatása tovább folyik, mert valószínűnek tartják, hogy még sok lopás terheli telkét.

Rejtélyes öngyilkosság a budapesti Dunapalotában

Budapest, február 22.

Tegnap délelőtt a budapesti Duna-palotában megmérgezte magát Lechner Livia 35 éves debreceni uriaszony. Rendkívül érdekes, hogy az asszony, miután a mérget vette, telefonon jelentette a szálloda portásának, hogy ö öngyilkosságot követ el.

Mint hogy a walesi herceg is a szállodában lakik, kerülni akarták a feltűnést és a mentőautó helyett, taxiban vitték kórházba az öngyilkos nőt, akinek állapota válságos. Tettének oka ismeretlen.

Heti műsor:

Szombat délután 6 órakor: Mosoly ország 15 és 25 lejes helyárrakkal.

Szombaton este 9 órakor ünnepi diszbemutató előadásban: A GYÖNGYVIRÁG Makkay Sándor református püspök énekes, zenés, táncos, színpadi mesejátéka.

Vasárnap délután 3 órakor: Aranyember.

Vasárnap délután 6 órakor: Gyöngyvirág.

Vasárnap este 9 órakor: Nagy farsangi kabaré.

Mozgósínházak műsora:

Apolló Mozgó

Erdős férfi gyöngé nő.

Capitol Mozgó:

Mandalay, a moszkvai leány.

Heyman Színkör

Arany.

APRÓHIRDETÉSEK

Bejárónót ki szépen mos, vasal félnapra takarításra felvesz, Heyman kertben tulajdonos. 2568

Ajtó tokkal, (használt) 80—90 cm széles megvételre kerestetik. Címet a kiadóba kérek. 2569

Textő, bekenő lányok, pimzoló lány 33 fertigoló lány felvételek, Nagybíró Testvérek. Strada Aradului 23. 2569

Újságírók számára fiukat és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba. Piata Vitcazul Mihai (v Nagypiac) 4 szám. 2570

Fehérnemű és női ruha varrást olesó készít. Medias. Strada Butena 8. (Mészáros mellett). 2571

Jó megjelenésű intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3—4000 lej biztos keresetre tehetnek szert ügynököléssel. Cím a kiadóban. 2572

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA